

➤ Folytatás a III. oldalról

Egyébként a most zajló törvényszéki eljárást a kölcsönpénztár egyes kárvaltott tagjai kezdeményezték, pontosabban olyan ügyfelek, akiknek „bennragadtak” a szociális alapba befizetett pénzüsszegei. (A bennragadt összegek esetenként meghaladják a 100 ezer lejt is.)

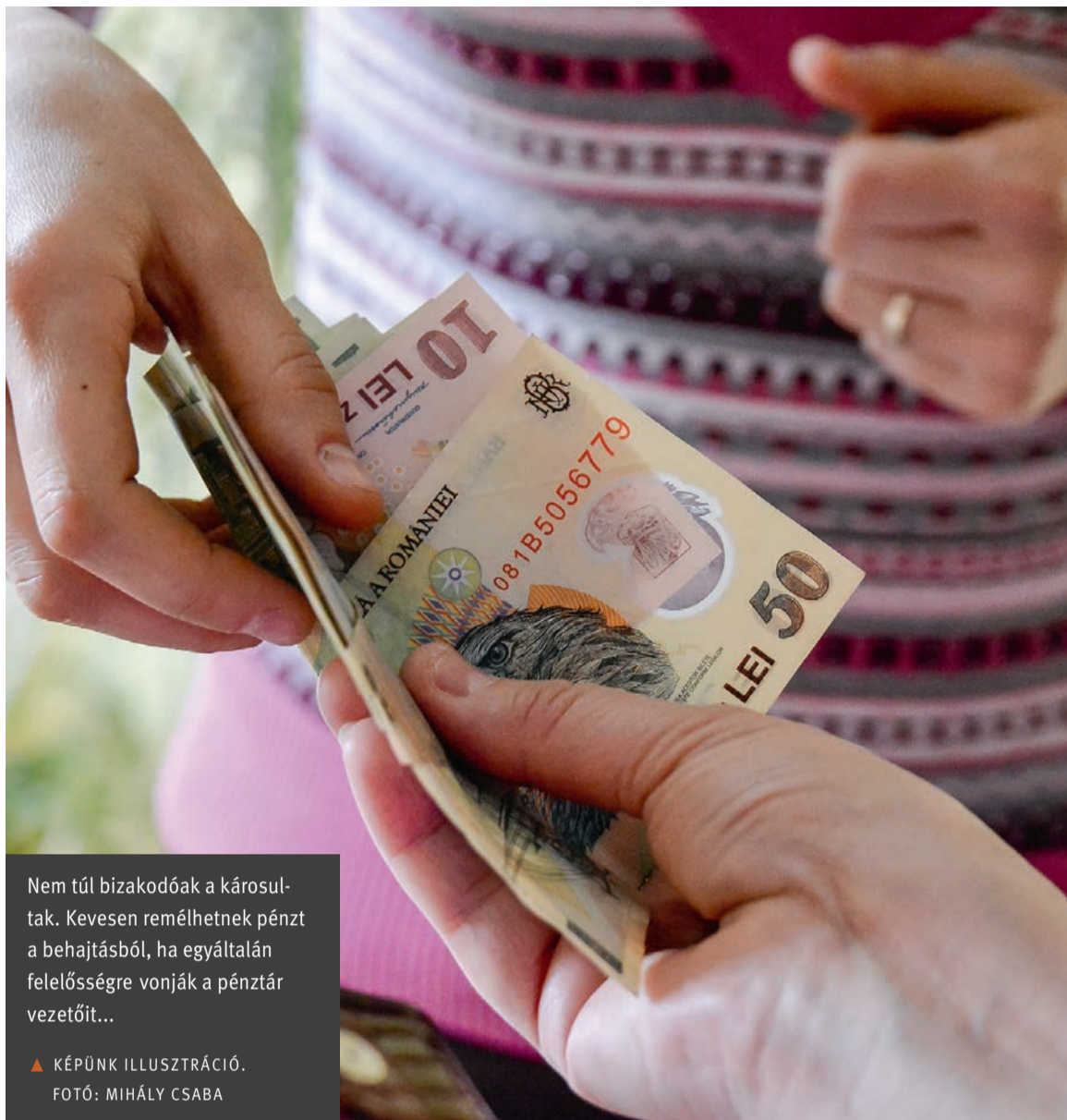
A rendelkezésünkre álló adatokból, információkból az is kikövetkeztethető, pontosabban egyértelművé válik, hogy a gondok-bajok jó két évvel ezelőtt kezdőd(het)tek, mint ahogy az is, hogy igen mozgalmas múltat tudhatott maga mögött ez a „hitelintézet”. Nem véletlenül használtuk az idézőjelet, mert a hatályos jogszabályok értelmében megkövethetjük azt a feltételezést, hogy az egyesületként bejegyzett entitás hitelezési ténykedése ugyancsak zűrzavarosnak bizonyult. Ennek pedig több oka is volt, illetve van. Vegyük sorrendbe.

A bírósági bejegyeztetésre, az alapítványokra és egyesületekre vonatkozó 1924/21-es törvény alapján került sor. (Ez a jogszabály utólag hatályát veszítette, s jelenleg a szóban forgó entitásokra vonatkozóan a 2000/26-os kormányrendelet előírásai alkalmazandók.) Az egyesületi jogállás viszont önmagában még nem „avathatta” hitelfolyósítónak a szóban forgó egyesületet, ugyanis eleget kellett volna tennie az újraközölt 1996/122-es törvény előírásainak is. Ez a törvény az alkalmazottak/tagok kölcsönpénztárainak működésére vonatkozik. (Igaz, ez a törvény 1996 októberében jelent meg, de azelőtt is volt egy hasonló jellegű jogszabály: az 1949/358-as számú dekrétum, és azt kellett volna alkalmazni a Reménység esetében is 1996. május 30-i megalakuláskor, majd 1997. április 15-ig a kölcsönpénztár saját alapszabályzatát hozzáigazítani az 1996/122-es törvény előírásaihoz.) Aki átolvassa ezt a törvényt, nem véletlenül juthat arra a következtetésre, hogy annak egyes előírásait nagyvonalúan mellőzte a Reménység Önszegélyező Pénztár mindenkor vezetősege. Mint ahogy

az is egyértelmű, hogy a szóban forgó törvény 3-as szakasza értelmében a kölcsönpénztárak nem képezhetek betéteket (márpedig a Reménység esetében, a jelek szerint, éppen ez történt), de ugyanakkor nincs dokumentum arról se, hogy csatlakoztak volna az országos szövetséghez, amelynek egyébként a törvény 7-es szakasza értelmében felügyelni kell az alkalmazottak/tagok kölcsönpénztárainak tevékenységét. Ha már itt tartunk: az 1996/122-es törvény értelmében a tevékenység ellenőrzése a közpénzügyi hatóságokra hárul, de az udvarhelyi kölcsönpénztár esetében erre nemigen került sor, értesüléseink szerint egyetlen ilyen ellenőrzés történt a 26 év során.

A későbbiek során elkövettek még egy súlyos mulasztást: 2009-ben vált hatályossá a nem banki pénzügyi intézetekre vonatkozó 93-as számú viselő törvény. Annak 35-ös szakasza arra kötelezte a kölcsönpénztárakat, hogy bejegyeztessék magukat a Román Nemzeti Bank által kezelt nyilvántartási törzs könyvbe (Registru de Evidență), erre viszont nem került sor, holott a szóban forgó szabályozás vonatkozott a megjelenését megelőzően létrehozott kölcsönpénztárakra is. A Román Nemzeti Banktól származó hivatalos adatok szerint 2022. november 20-án a nyilvántartott kölcsönpénztárak között nem szerepelt a székelyudvarhelyi Reménység Önszegélyező Pénztár, sem pedig azok névjegyzékén, amelyeket időközben „kivezettek” a nyilvántartási törzskönyvből.

Pontosan azt sem tudni, hogy tulajdonképpen hány tagja is volt az udvarhelyi székhelyű önszegélyező pénztárnak. Félhivatalos adatok alapján, a megalakulásától eltelt időszakok során 1800 személy „fordult meg” a Reménység háza táján, a mostani eljárás során végzett elemzések szerint pedig az aktív tagok száma 2022 elején 461 volt. A Reménység erőteljesen terjeszkedett is Székelyföldön, ugyanis 2018-ban már nyolc területi irodával rendelkezett, s nem csupán Hargita megyében (Székelyudvarhelyen, Székelykeresztúron, Csíkszeredában,

Nem túl bizakodóak a károsultak. Kevesen remélhetnek pénzt a behajtásból, ha egyáltalán felelősségre vonják a pénztár vezetőit...

▲ KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ.
FOTÓ: MIHÁLY CSABA

Gyergyószentmiklóson, Korondon), hanem a szomszédos Kovászna megyében (Kézdivásárhelyen), illetve Maros megyében is (Marosvásárhelyen és Segesváron). A 2019-2021-es évek folyamán a területi irodákat a székelyudvarhelyi kivételével felszámolták. (Az már rejtélyesnek tűnik, hogy bár a területi irodákat ugyan felszámolták, de értesülések szerint 2021. december 31-én az azoknál szereplő kinnlevőségek értéke meghaladta a 22 millió lejt.)

A pénztár működése során a törvényesség gyakorta háttérbe szorult, s 2020-tól ismétlődőek a szabálysértések, a törvényes előírások tiszteletben tartásáról nemigen lehet beszélni. 2019 májusában,

például a 2019/1461/268-as ügyirat esetében meghozott végzésével a székelyudvarhelyi bíróság az akkori igazgatótanács mandátumát 2020. március 31-ig hosszabbította meg. Igen ám, de ezt a dátumot követően is történtek személyi változások az ügyvezető tanács elnökei esetében, de ezeket nem jegyeztették be a bíróságnál. 2020 márciusának végétől pedig a nehéz helyzetbe került önszegélyező pénztár tevékenységét, a közgyűlés jóváhagyását mellőzve, egyszemélyben vezette S. P. ügyvezető elnök. Ettől kezdve olyan hitelezési, illetve pénzügyi machinációkra került sor, amelyekre fényt deríteni csak bünyügyi eljárás során lehetne. Sok tagnak, pontosabban hitelezőnek „bennragadt” a pénze, ugyanakkor a nyilvántartások hiányosnak, pontatlannak bizonyultak, nem került sor a 2020-as, valamint a 2021-es esztendei éves pénzügyi jelentések benyújtására (azaz igen, de csak a most folyamatban lévő bírósági eljárás során) stb. Ugyanakkor, felmerül a kétes pénzmozgások gyanúja is (soron kívüli, illetve külön könyvelt kölcsönfolyósítás), mint ahogy az is furcsállandó, hogy amikor már nyílt titok volt a csőd beállta, még mindig voltak olyan ügyfelek, akik jelentős összegekkel szálltak be, nem is egy alkalommal. Hogy ennek a „tőkebefecskendezésnek” mi lehetett a szándéka háttérben, azt nem tudni. Mindezek tudatában helytállóan tekinthető az a meglátás miszerint a Reménységnél körülbelül 22,9 millió lejnyi összeg „hibádzik” a kinnlevőségek tekintetében.

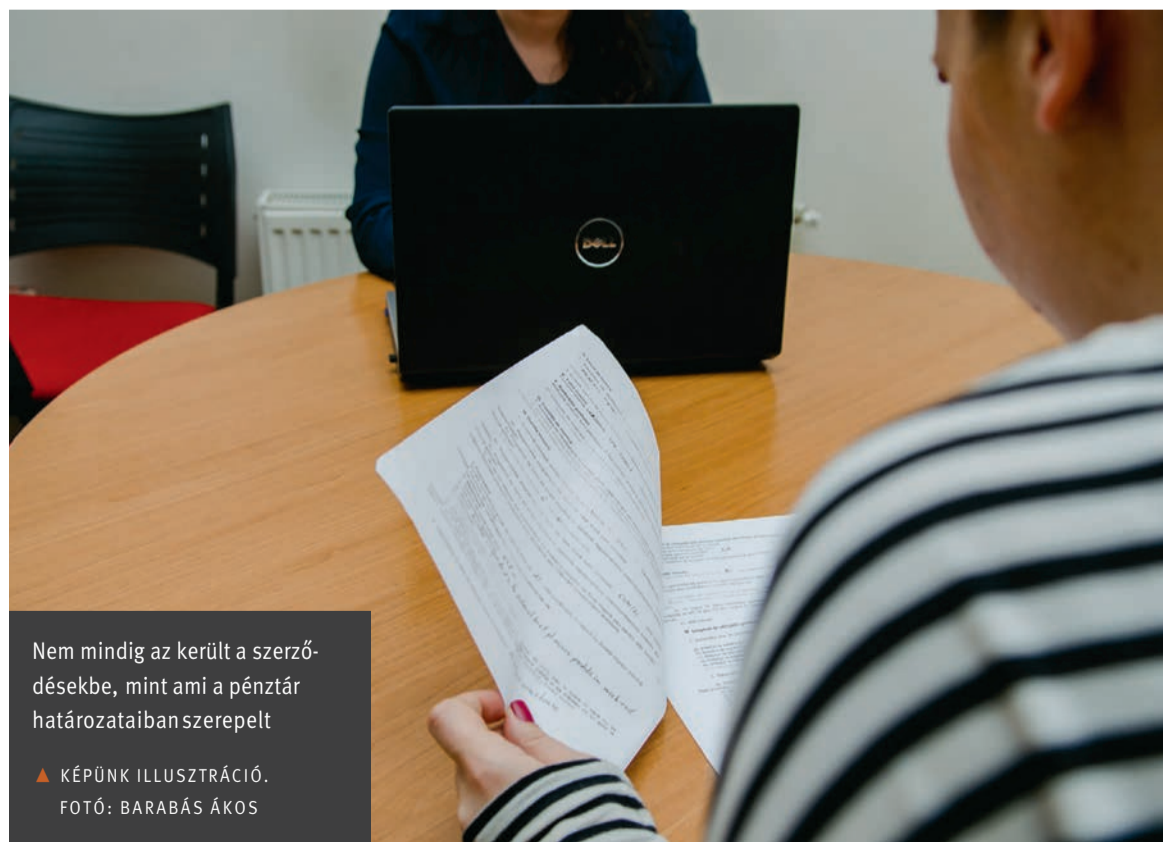
A csődeljárás beindult, a legutóbbi tárgyalásra november 23-án került sor, de újabb halasztás történt

december 7-re, melyre e cikk megjelenése után kerül sor. E vonatkozásban is megfogalmazódik néhány ellentmondás. Csődeljárást a vonatkozó 2014/85-ös törvény értelmében csak azon entitások/vállalkozások esetében lehet indítani, melyek jogállására a Polgári Törvénykönyv 3-as szakaszának 2-es bekezdése vonatkozik. A kölcsönpénztár, ez esetben a Reménység viszont egyesületként volt bejegyezve, s ez esetben nincs szó vállalatról-vállalkozásról, ezért, mint kölcsönpénztár, nem volt bejegyeztethető a Kereskedelmi Törzskönyvi Hivatalnál sem. De azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a 2000/26-os kormányrendelet alapján tevékenykedő egyesületek/alapítványok esetében a felszámolás módjáról ugyanazon rendelet 54-es számú szakasza rendelkezik.

Kérdés: hogyan tudott évekig olyan kétes és engedélyköteles pénzügyi szolgáltatásokat végezni egy egyesület, hogy ne szúrjon szemet semmilyen hatóságnak? Valamint: miként lehetséges, hogy vállalkozásokra vonatkozó csődeljárás alá vonhatnak egy olyan szervezetet, mely formáját tekintve egyesület?

Ajánlás

Bármilyen pénzügyi szolgáltatást csak olyan szervezettől, vállalkozástól vegyünk igénybe, melyek törvényes működését szerződéskötés előtt leellenőriztük. A nagyon kedvező kamatok vagy bevétel és jövedelem ígérete minden okot megad a gyanakvásra...

Nem mindig az került a szerződésekbe, mint ami a pénztár határozataiban szerepelt

▲ KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ.
FOTÓ: BARABÁS ÁKOS